

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

PSZ.V.431.16.2019

Kielce, dnia 1 lipca 2019 r.

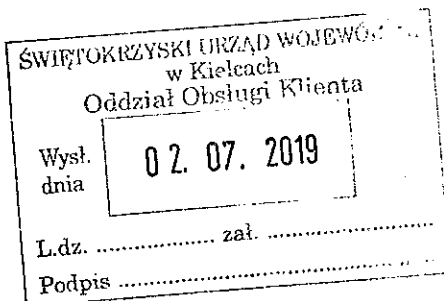
Pani

Bernardyna Wasieńska

Kierownik

Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

w Łącznej

Zespół Kontrolny Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach przeprowadził w dniach 23 – 25 kwietnia 2019 roku kontrolę kompleksową w kierowanej przez Panią jednostce. Przedmiotem kontroli była struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadr oraz ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 ze zm.).

Czynnościami kontrolnymi objęto okres od 1 stycznia 2018 roku do dnia kontroli.

W trakcie przeprowadzonej kontroli kompleksowej w GOPS w Łącznej ustalono, że pomoc w formie zasiłku stałego, okresowego, celowego i posiłku z Programu dożywiania, zasiłku celowego, specjalnego zasiłku celowego oraz usług opiekuńczych przyznawano celowo i zasadnie.

Zespół kontrolny stwierdził, w § 1 Statutu widnieją nieaktualne publikatory przywołanych aktów prawnych, które nie zostały uaktualnione podczas zmiany Statutu w 2016 i 2019 roku.

Warunki lokalowe nie dają klientom możliwości swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność. Brak jest pomieszczenia na rozmowy indywidualne z klientem.

Kierownik oraz pracownicy socjalni posiadają odpowiednie kwalifikacje i staż pracy, wymagane na zajmowanych stanowiskach pracy.

niepodległa

Stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, gdyż na jednego pracownika socjalnego przypada 1 767 mieszkańców, a w jednostce zatrudnionych jest nie mniej niż 3 pracowników socjalnych w pełnym wymiarze czasu pracy.

W aktach znajdują się m.in. wnioski klientów, zaświadczenia o aktualnych dochodach, odcinki rent, emerytur, zaświadczenia o wysokości pobieranych świadczeń rodzinnych lub funduszu alimentacyjnego, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, zaświadczenia lekarskie, oświadczenia klientów, karty informacyjne leczenia szpitalnego, faktury za zakupione leki, decyzje administracyjne.

Zespół kontrolny odnotował, że w podstawie prawnej sprawdzonych decyzji administracyjnych przywołano ustawę o pomocy społecznej z nieaktualnym publikatorem, w części tych decyzji również nieaktualny publikator kodeksu postępowania administracyjnego, który przywołano w większości decyzji również bez daty jego wydania. Ponadto w decyzjach z Programu dożywiania odnotowano w podstawie prawnej nieaktualny publikator Uchwały 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020, w kilku decyzjach, wydanych na usługi opiekuńcze stwierdzono w podstawie prawnej brak rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej oraz odnotowano Uchwałę dotyczącą usług opiekuńczych z niepełnym numerem.

Nadmienić należy, że w podstawie prawnej większości skontrolowanych decyzji, wydanych na zasiłki stałe przywołano ustawę o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, a w postanowieniu decyzji wpisano informację o objęciu świadczeniobiorcy ubezpieczeniem zdrowotnym w wysokości 9 % kwoty zasiłku stałego w okresie pobierania świadczenia. Odprowadzenie składki na ubezpieczenie zdrowotne nie jest przedmiotem rozstrzygnięcia decyzji przyznającej zasiłek stały, zatem niezasadnym jest przywoływanie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych w podstawie prawnej decyzji, a informacja o ubezpieczeniu zdrowotnym winna być przekazywana stronie odrębnym pismem.

Przy zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

W październiku 2018 roku zasiłki stałe zostały przeliczone zgodnie z obowiązującymi kryteriami dochodowymi, wynikającymi z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018

niepodlega

roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

W części skontrolowanych decyzji, na mocy których przyznawany był zasiłek stały i okresowy (nie zmieniających np. wysokości świadczenia) bezzasadnie przywołano w podstawie prawnej art. 163 k.p.a., na mocy którego organ może uchylić lub zmienić decyzję.

Dodatkowo w podstawie prawnej decyzji wydanych na zasiłki celowe z Programu dożywiania odnotowano brak art. 39 ustawy o pomocy społecznej, mówiącego o zasiłku celowym, natomiast w podstawie prawnej decyzji wydanych na posiłek brak art. 48 tej ustawy, który odnosi się do posiłku.

Część decyzji przyznających posiłki wydano z terminem wstecznym, np. decyzja administracyjna z dnia 21 września 2018 roku, a posiłek przyznany od 10 września 2018 roku. Ponadto w decyzjach na zasiłki celowe z Programu, zespół kontrolny odnotował brak daty wypłaty świadczeń.

W podstawie prawnej decyzji na specjalne zasiłki celowe prawidłowo przywołano art. 41 ustawy o pomocy społecznej, a w decyzjach na zasiłki celowe art. 39 wymienionej ustawy.

Zespół kontrolny stwierdził, że w kilku decyzjach, wydanych na zasiłki celowe, w tym specjalne zasiłki celowe, pomoc przyznano w sposób nieprawidłowy, tj. nie od miesiąca złożenia wniosku, co jest niezgodne z art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.

W kilku skontrolowanych decyzjach na specjalne zasiłki celowe, w postanowieniu brak było celu na jaki udzielono przedmiotowego wsparcia, w części tych decyzji cel wpisywano dopiero w ich uzasadnieniu.

Nadmienić należy, że w decyzjach administracyjnych, wydanych na usługi opiekuńcze brak było pełnej ceny za godzinę usługi, zakresu usług, ewentualnej informacji o procencie i kwocie odpłatności, w części decyzji również konkretnych dni tygodnia, w które usługi mają być wykonywane.

Pozytywnym jest fakt, że w szkołach na terenie Gminy Łączna dzieci otrzymują gorący posiłek, co jest zgodne z zasadami prawidłowego żywienia, a tym samym z celami Programu dożywiania.

Zespół kontrolny odnotował, że sprawdzonym decyzjom, wydanym w zakresie pomocy społecznej, nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informując stronę, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w uzasadnieniu natomiast stosując zapis, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1

niepodległa

k.p.a. Wyjątek stanowiło 9 skontrolowanych decyzji, wydanych w zakresie pomocy społecznej, w których to rygor widniał jedynie w podstawie prawnej oraz 3, gdzie brak było przywołania art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego w podstawie prawnej.

W pouczeniach decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji oraz informowano klienta o możliwości skorzystania z art. 127 a k.p.a., mówiącego o tym, że w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję, a z dniem doręczenia organowi oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że Ośrodek w kontrolowanym okresie nie wykorzystywał w pełni kontraktu socjalnego jako instrumentu pracy socjalnej, bowiem w czasie okresu objętego kontrolą zawarł jedynie osiem kontraktów z klientem pomocy społecznej.

Działając w oparciu o § 17 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 roku w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r., Nr 61, poz. 543 ze zm.) w związku ze stwierdzonymi uchybieniami wydaje się następujące zalecenia:

1. Zaktualizować Statut OPS w zakresie publikatorów aktów prawnych, przywołanych w § 1 dokumentu.
2. W podstawie prawnej wydawanych decyzji administracyjnych przywoływać akty prawne z aktualnie obowiązującym publikatorem oraz datą wydania.
3. W podstawie prawnej decyzji wydawanych na usługi opiekuńcze przywoływać, tak jak w przypadku innych decyzji z zakresu pomocy społecznej, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.
4. W podstawie prawnej decyzji wydawanych na usługi opiekuńcze przywoływać Uchwałę Rady Gminy Łączna w sprawie usług opiekuńczych z pełnym numerem.
5. W podstawie prawnej decyzji administracyjnych wydanych na zasiłki stałe nie przywoływać ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w postanowieniach decyzji nie zawierać informacji o ubezpieczeniu zdrowotnym, a o objęciu składką zdrowotną, informować klienta odrębnym pismem.

niepodległa

6. W podstawie prawnej decyzji administracyjnych, które nie zmieniają np. wysokości zasiłku stałego czy okresowego, nie przywoływać art. 163 kodeksu postępowania administracyjnego, na mocy którego organ może uchylić lub zmienić decyzję.
7. W podstawie prawnej decyzji administracyjnych wydawanych na zasiłki celowe w ramach Programu dożywiania przywoływać art. 39 ustawy o pomocy społecznej, mówiący o zasiłku celowym, a w decyzjach na posiłek art. 48 tej ustawy, który odnosi się do posiłku.
8. Nie wydawać decyzji administracyjnych na posiłki z terminem wstecznym.
9. W decyzjach na zasiłki celowe z Programu dożywiania wpisywać termin wypłaty świadczenia.
10. Świadczenia z pomocy społecznej przyznawać i wypłacać zgodnie z art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej, tj. za okres miesiąca, w którym został złożony wniosek wraz z wymaganą dokumentacją.
11. W postanowieniach decyzji wydawanych na zasiłki specjalne celowe wpisywać cel, na który udzielono przedmiotowego wsparcia.
12. W decyzjach wydawanych na usługi opiekuńcze określać pełną cenę za godzinę usługi, zakres usług, konkretne dni tygodnia, w które usługi będą świadczone oraz w przypadku odpłatności za usługi – procent i kwotę odpłatności.
13. W decyzjach, w których dzień ich realizacji przypada przed dniem uprawomocnienia, stosować rygor natychmiastowej wykonalności, wpisując w podstawie prawnej art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w postanowieniu decyzji informując klienta, że decyzji nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności, a w uzasadnieniu dokumentu stosując zapis, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a.
14. Wykorzystywać kontrakt socjalny jako jeden z głównych instrumentów pracy socjalnej.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 ze zm.) Kierownik jednostki kontrolowanej może w terminie 7 dni od otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.

niepodległa

W przypadku nie wniesienia zastrzeżeń, Kierownik jednostki powinien powiadomić Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach o sposobie wykonania zaleceń w terminie 30 dni od ich otrzymania.

Z ur. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
Kulodejczyk
Janina Mięciak
ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia

OP
Wanobel
Smolew